

2 Pita

¹ I asēta, Yesu Kerisoné ama kutó dirōpóló doteyale *aposel* whj Saimon Pitané dapó. Yesu Keriso ąta mo Kótótóró bitu, dą aluyaqsóró tao su betere whjpó. Térū, ama ere mo donoi ala sya furaalu, mo doasi ke bole beta kaae kisipa tiki tiratere ala dámokélé, diámokélé matepa salepó.

² Kótóró dą teteróló kaae tare whj Yesutamo diriyóló kisipa dereteiné, atimaamoné erótú betere hamokoróló hâle tao sere alaró hossaa muni deyóló dua betere alatamo mo turó dią tuämó mulópóló yae.

Kótóné ą beterepaae ape ere fo diriyóló kisipa muae

³ Kótó sya fóló ama ala eróturaalu, fea ala yayq̄ yaqsóró ama doasi fotokoné dāpaae mo suró beterapó. Ti aita, ama kae ere dērō wisi alatamo fāanu, dāpaae ape yale seké ą kisipa deté fole betené su beterapó. ⁴ Ai doasi fotoköi ala dāpaae eróturaalu, etei kaae bete mole alarape diápaaekélé eraalopóló muló beterapó. Ai eraalopóló ere fo wosóló, dānē tué tiki tiratepa, ti Kótó ą tuämó ere ala wisinaaletóró dāpaae tokó meloo, i haemó betó mole so whjrapené ekèle yóló hoko du betere sonaalei dowi ala dāpaae tokó meni yóo, yaalopó.

⁵ Atéró doasi ala ere betené, diaaq̄ tué tiki tiró betere ala tómó beleróló wisi ala mo keteké buóló du beta. Ai wisi ala tómó, Talené ama bete mole fo diriyóló tué yae. ⁶ Ai ala tómó, tó tikané ekélere

ala yaqsóró teteróló kaae tawae. Ai ala tómó, sekéi ala wapakélé häle beletétóró fu betae. Ai ala tómó, Kótó tuámó ere ala wisi suróló du betae. ⁷ Ai ala tómó, diaaq ne no koleturaalu, hosaa muóló betae. Ai ala tómó, mepaae so whi kólené sukóló hosaa mo turóné yaala sókó fu betae. ⁸ Ti ai alarape diä tuámó muluraalu fakeraté fu betepa, ti dä teteróló kaae tare whi Yesu Keriso tué deté faalopó. Atéruraalu, diä häle bitini, Talené ala eraté fóló, diä tuámó mo du wisi woleyaalopó. ⁹ Tépatei, mepaae whi tuámó ai alarape munipa, ti mepaae bete mole ala ama diriyóló kilini, kele dilikirapó. Atérú, ama take yale dowi ala Talené fokóló kemeró beteretei kisipani, mo ti kisipa keteró beterapó.

¹⁰ Atérapa yálo no nerape-ó, diäta Kótóné ama sókó su yóló a beterepaae ape yale so whítamo betámó biturapa, diaaqtéi hotowayóló kelae. Ti noatepae, diaaq ai alarapetamo deté fu betepa, ti diä dée nóló haepaae derepéni, mo diriyóló bitiré faalopó. ¹¹ Atéró bitiré furaalu, dä aluyaqsóró tao sale whi Yesu Kerisoné ama mo ti mole ala teteróló kaae tare tuámó diä beterópóló, ama mo héksetamo wisiyóló dape saalopó.

Kótóné kóló whirapené asere fo

¹² Kale bete mole mo fo diäné wosóló diriyóló tué yóo, diapaae yae yóló bope yale alarapekélé diaaq tué yóo epatei, kisipa keteni tué yó tanópóló diapaae yaairetei ę hóni, häle yó tawaalopó. ¹³ Ę sukçairala kapala asiri haemó i daale mo tikita, kuti be fisikaai kapala asiri tenure kaae, ę i haemó kapala beterapó. Ę sukçai häle bitutei, yálo i

bope yale alarape diaaq kutiri tuamó hale muó tanopóló momó du momó du deretei, mo dono dapóló kisipa mutapó. ¹⁴ Ti noatepae, dä teteróló kaae tare whí Yesu Kerisoné ępaae ya betere kuti be mo felekemó fisikaai dapóló, hakeamó yó maletei yalo kisiparapó. ¹⁵ Yalo mió i du betere forape ę sukítikimó dijané kisipa keteni, tué yó tanopóló ę doasi keteké buluraalu, aseró fotamo diapaae i du betere ape.

¹⁶ Ti dä teteróló kaae tare whí Yesu Keriso ą doasi fotokötamo waalopóló, djané diapaae yó melale fota djané kekeme nóló hale dolşa fo kaae inipó. Ama mo kae ere ala wisinaaletóró djané kelené mo kelaletei diapaae yalepó. ¹⁷ Ti Alima Kótóné ama mo kae ere dë wisinaale tuamó naalema betepa kolóló, i fo yalepó. “Ata, yalo hosaa mo turó mole naale ai ape. Ama du betere alamó ę mo doasi hëkesené suku beterapó,” erapó. Alimané ai fo yaleteiné, ą tuamó mo kae ere dë hakearóturaalu, ą doasi doi mulatere ala yalepó. ¹⁸ Ai fota, ama kae ere hasi fosómó dä Yesutamo bituraalu, hepen bemó Kótóné ai fo deretei mo djanétóró wosalepó.

¹⁹ Ai hasi fosómó yale fo woseturaalu, take betale Kótóné kóló whírapené yale fo Yesu tuamó mo dokonatapóló djané mo diriyóló kisiparapó. Diliki tuamó dero betere sa deyó taru ere kaae, diaaq kisipa ai kóló whírapené ere fopaaetóró muló bitu, dijané hosaa tuamó be deyó hotu dere kaae yoo, hika deyó tare höre koloo yaaipatei, ti ai eró betere alapaaetóró kelené kikéyóló kaae tapa mo wisirapó. ²⁰ Ai deté wale forape tómó, me

doasi bete mole dirii fokélé i dapa wosae. Kótóné ama kóló whírapené yale fo ase tuámó moletei, atima kisipané kekeme nóló inipó. ²¹ Atimané yale fota, mo whíné kisipa sya furaalu kaaróló ini, Dei Kepe Wisiné kale kóló whírape fotokoratepa, so whípaae Kótóné fo i ape yóló yó maaté kwéyalepó.

2

Kemeratere be dêmó so whí dilikóló kópaae falatere whírape mo ti dowi kwia saalopó

¹ Téyaletei, atéyale alimó Kótóné fo yó matere kóló whírape nisi yópóló kapala fo yó matere kóló whírapekélé beterepó. Téyale kaae, mió diá tuámókélé atéró kapala fo yó matere whírape betaalopó. Ai whírapené Talené fo yó matere aoyóló, so whí dilikóló doraaire fotei yó melaalo ai ape. Téturaalu, atima dupu yale sekéné atima teteróló kaae tapatei, atima Talené dupu yóló teteróló kaae tanipó yaalo ai ape. Atétere betené atima kwia móituraalu, dóló aluraaire tü atimanétei aletu beterapó. ² Atimané ai du betere mo sonaalei ala diá mepaae so whíné sya fóló yaalo ai ape. Atéremó, mepaae belamó hágé betere so whíné mo bete mole fo sya fole ala faleyaalopó. ³ Atéró kapala fo yó mótu betere whírapené diaaq qla qla saairaaalu, diá dilikóló kapala seraai fo atimanétei kekeme nóló yaalo ai ape. Atimané atei kaae yale dowi alamó, atima fea só deróló mo ti doraairaalu Tale à noke fini, kwia melaai ama taketi taleyóló muló beterapó.

⁴ Ti noatepae, *ensel*-rapekélé dowi ala depa Kótóné kóle duraalu bokó sini, dowi kwia saaire

dolopaae taae deralepó. Aita hale mei, Talené ama taleyaaire be dę sókó waai teópa kaae taru, dowi diliki tuamó bitiré fu beterópóló, mo apaae derepale osono dolomó *dipula* beteró beterapó. ⁵ Mo take betale so whjrapekélé, Kótóné kole duraalu dowi kwia matere ala bokó sóró taarénipó. Kótóné ama mo donoi ala i ape yóló yó mótu betale seké Noaró mepaae wéikeró so whjamo betə Kótóné tao sipa kalepó. Téyaletei, ai so whjné Kótóné fo wosóló sya feni dowäae fu betepa, Kótóné mo doasi wēi anóló so whj fea doróló alurélipakalepó. ⁶ Atéró bitiré fóló, nalo Kótóné Sodom be huluaró Komora be huluatamo siné doló kemeróló, kili alée faralepó. Kótóné ai ala eraleteita, nalo betaaire so whjnékélé ama fo wosóló sya feni dowäae fu betepa, atei kaae kwia melaalopóló tué yópóló eralepó. ⁷ Téyaletei, Sodom be huluamó betó mole so whj Kótóné dóló aluróturaalu, Lot sinaqsóró ama tao salepó. Ti Lot ąta, mo donoi whj bitu, ątamo betó mole so whjné kae kae du betere sonaalei dowi alaró Talené fo woseni tikitu betere alatamo kilituraalu, ą hasékąa kisipa mutu felé yóló bitinipó. ⁸ Ti ątamo betó mole so whjné yaqse ere fo tukóló, dowi ala dó mió yóló hale yó tapa koloo, dowi fokélé wosoo du betaleteiné, mo donoi ala du betale whj Lot ą felé kisipa muni, ama hosaa tuamó deletamo bitiré fu betalepó. ⁹ Até yale ala kilituraalu, dowi ala du betere so whj Kótóné kwia meloo, ama ala erótú betere so whj sekéi alané só deraqsóró tao sóo, dere ala Tale ą mo asaru mo donotóró dua dapó. Atéró kwia matere ala taaréni, hale yó taté fóló ama taletere be dęmó sókó faalopó. ¹⁰ Ti ama

kwia matere alata, mepaae dowi ala yaai ekélé du betere so whíró Talené ama teteróló kaae tare aqmó betere hóyóló dowäae fu betere so whítamo, ti Talené mo doasi hapólui ala erótú betaalopó. Ai ala du betere so whírape mo halaainé atima bopé fakeyóló nene duraalu, Talené ama kae ere dë fáane *ensel*-rape faletu beterapó.

¹¹ Tépatei, *ensel*-rapené bole fotokoné ai kapala fo yó mótu betere whírapené bole fotoko teteró beterapó. Atére *ensel*-rape Kótóné keletómó mo kae ere dë fáane sekérape faleyóló só derótimpó. ¹² Ai kapala ala yó matere whírapené mole tué tikita, mo whjné mole tué tiki kaae muni, mepaae betere qla hupu ó haq atima tué muni hale hóko betó mole kaae, ai whírapékélé atérapó. Ti na huputa, whjné dóló nópoló Talené aleyóló beteró beterapó. Ai whírapené i kale sekérapené bole doasi fotoko bete tué iniruraalu, atima Tale doka doka yóló eratere fo dua dapó. Whjné hale hóko betó mole qla naró huputamo dóló nuku dere kaae, ai ala du betere whírape Kótóné dóló aluraalopó.

¹³ Aita mepaae so whí dorale alamó, Kótóné atima kwia melaalopó. Atimané tó tikimó feléyaire dowi ala ekéleyóló, be dëtamotei hakeamó du beterapó. Atéró du betere alané, diatamo touyóló bitu qla deyóló nokole sukamó, diaaq doiró du betere wisi alatamo folokoleróló dorótú beterapó. ¹⁴ Ai so whírape atima nópu naaire tué muluraalu, me so ó whí kelené kolóló au nukua dapó. Atei kaae dowi ala ekéleyóló du beteretei mo kemekélé ini, hale yó tarapó. Mepaae whí wisi ala yaaire tué meiyóló, béré so

whị dowi ala yópóló, atimané ąlisóró fua dapó. Mepaae so whị dilikóló wisi wisi qla sua yaleteiné ai ala atima mo asarapó. Ai ala du betere whjirape ti Talené mo doróló mokoraairaalu, tukóló muló beterapó. ¹⁵ Ai whjirapeta, kale Beor naalema Balam dowi hoko ala duraalu doasi *moni* saai ekèle du yale kaae, atimakélé donoi tū taaróló kópaae felepó. ¹⁶ Ti Balam ą tū tuqmó keyaa fole whị kaae fu betepa, ą faqsóró sesé duraalu, ama *donki* hupunétei mo whjné fo kaae yóló ą foné sipakalepó. Atéyaleteita, Balam-né ama yale dowi ala hékearótú yalepó.

¹⁷ Ti ai whjirapené du betere alata, mo fole wēi dikjtu dere kaae yoo, dirii suka dere alimó sāko dilikitepa hali waai dapóló whjirape hēseke yoo du betepatei, beséné hali kaepaae sóró fu dere kaae atimané dere alakélé atérapó. Atétu betere whjirape atima diliki tuqmó mo ti betó tanópóló, Talené tukóló muló beterapó. ¹⁸ Ai whjirape atima me bete munipatei, wisi ala dapóló atimatei doi sóró horóló, bopé faketu beterapó. Kapala ala tuqmó betó mole so whítamo touyóló betaletei, mo dótitóró ai ala taaróló wale so whị tó tikiné ekélere ala sya fóló dowi ala yópóló, ai whjirapené atima kapala dilikóló ąlisó fulapó. ¹⁹ Ai whjirapené mo so whjirapeté dğané dere fotamo diaaq wosóló sya fupa, ti diq mené kutó diratere so whị betaalo meipó du beterapó. Ai fo du betere whjirape atimatei, mo sonaalei dowi alané wae sóró kutó diratere whị beteró beterapó. Mepaae whítamo me alané ą teteróló kaae taru ąlisóró kutu betepa, ti ą ai alané wae kutó diratere whị ai betere ape. ²⁰ Téru, mepaae so

whị i haemó mole mo sonaalei dowi alané dokóló muló betepa, dä aluyaősóró taosóró teteróló kaae tare whị Yesu Keriso tué yaleteiné, atima terraayóló hale beteralepó. Atéretei taaróló, take du betale dowi alapaae momótamo fesaae fupa, ti mió betere alané take betale ala teteróló ą mo ti dorótú beterapó. ²¹ Mepaae so whị Talené ala eróturaalu, donoi tų sya feni hale hoko betepa, ti dorapó. Tépatei, mepaae so whipaae Kótóné ama yae yóló kae muló betere fo wisi mené atimapaae yó matepa tué yóló, donoi tų sya feletei taaloo, kale fo wisikélé hale ola kaae taae faloo depa, ti ai so whị atima betere ala mo turó dorótú beterapó. ²² Ai so whiné du betere alata, i mara mole fo tamoné suratapó. “Yuwiné ama soraaitai momó nukua dapó,” Me i fokélé erapó. “Hupu biki biki epa mené ą wēi fokoteretei momó fesaae fóló biki biki dua dapó,” erapó.

3

Tale waaire be de

¹ Yalo mo hosaa mole no nerape-ó, mió yalo diapaae tamo dakeróló i aş dere ape. Folosóró yale aşeró mió i dere aşetamota, dijané kutiri tuamó wisi ala yaaire tué hale muó tanópóló, diaaq kisipa disiróturaalu, dapó. ² Ti hale meipó. Kótóné take mo kae beterale kóló whirapené yale foró, dä alu yaősóró tao sóró teteróló kaae tare sekéné ama *aposel* whirapepaae yae yóló yó melale fotamo, diaaq kisipa keteréni, tué yó tanópóló dapó.

³ Yálo diapaae folosóró dere fota, nalo kemeteré alimó tó tikiné du betere dowi ala sya furaalu, Tale faletu betere so whj wóló, Talené ala eratere so whj faleyaalopó. ⁴ Téturaalu, atimané etei kaae fo yaalo ai ape. “A waalopóló, tukóló muló betere fo-a metéli yaaloé? Djané ayarape sukalé alimótei kaae sóró wóló, Kótóné ama kaarale ola ola fea me ala kae ini, kale alatóró hale erapó,” yaalopó.

⁵ Tépatei, folosóró Kótóné ama foné sáró haetamo kaarélipakalepó. Kótóné hae aleturaalu, wéi tuamó hae sókó holae depa, wéi betapaae maane fóló, hae sókó holipakalepó. ⁶ Ai alimó ere hae tikiró ola olatamo fea Talené ama fonétei belere wéi anóló dorae depa, mo dorélipakalepó. Ai yale ala fea atimané tuérutei, dowäae fóló ai fo sisópaae erótú beterapó. ⁷ Ti Kótóné ama ola ola kaarale fonétei, mió i alimó ere sáró haetamokélé siné doló aluraalopóló tukóló muló beterapó. Tétu, Kótó tuéni hóróló betó mole so whjékélé, Talené taleyóló kwia mótu siné doló alurraaire be dë sókó wópóló, ola ola kaarótú yale kaae, ai fonétóró däle mulóló, kaae tarapó.

⁸ Térapa, yálo hosaa mole no nerape-ó, i ala betä kisipa keteréni, diaaq kutiri tuamó muó tanópóló yae. Talené ala eróturaalu, 1000 ba fo kolósu, betä be dë kolósu depa, me ala kae ini, mo betä alatóró erapó. Kótóné ama keletepa 1000 ba fota, betä be dë kaae aqrapó. ⁹ Mepaae so whjné kisipanéta, Talené ama eraalopó yóló mulatere ala kese kese dere nisi dapó. Ti åta atéró kese kese dumi, so whj mo betäkókélé aluyaqsóró kisipa mutu, diaaq du betere dowi ala taaróló, fea ą beterepaae wópóló,

ama dua kaae taté fu beterapó.

10 Téretei, Tale ą momó fesaae waaire be dęta, olémi nokole whi wou dere kaae yaalo ai ape. Saró sámó yó mole əlatamo aluróturaalu, doasi be sapalaa hale kaae yóo, haeró haemó yó mole əla əlatamo fea siné doló kemeróo, yaalopó. Téturaalu, i haemó yó mole əlakélé fea siné doló kemeróló, hae tiki mo haleraalopó. **11** Ti əla əla feata atéró aluraalopa, dia noa kaae so whi betaai kisipa mute? Ti diaṭa, Kótóné ama mo kae beteró betere so whi ereteiné ama ala erótú betepa mo wisirapó. **12** Dia atéró mo kaae so whi bitu, Kótóné tukóló muló betere be dę kelenée yóló keteké butu betere alané, Tale waaire be dę hapale felekeratapó. Atétere be dęmó, sámó ere əlaró i haemó yó mole dirii əla əlatamo, mepaae siné doló węi kaae alée faraalopó. **13** Téyaalotei diaṭa, Talené ama haeró ətamo kisi kae aleyaalopó ere fo tué muturaalu, ai donoi ala mole be kelaai dapóló keteketamo kaae taté fu beterapó.

14 Atérapa, yało hosaa mole no nerape-ó, diaṭa ai alarape kelaai kaae tarapa, Tale tuamó bitu, me só deraaire ala ó haletere ala ini, ama bóe firó betereteiné, ətamo betamó betaai kisipa mutu, keteké buóló mo dua betaie. **15** So whi atimané du betere dowi ala taaróló, Tale ą beterepaae wópoló ama kaae taté fu betereteita hale mei, so whi aluyaqsóró tao saairaalu kaae tarapó, kisipa muae. Ti i fo kaae, dąné hosaa mole no Polpaae Kótóné fosó fosói kisipa matepa amakélé asərapó. **16** Pol-né so whipaae dotonale asémó me fo kae ini, yało i du betere fo kaaetóró erapó. Ama yale asərape tuamó mepaae ere fo

bete tué yaaire mo hapólurapó. Mepaae mo kóló kólóre so whjró Talené ala tuámó diriyóló bitinire so whjtamoné, Kótóné mepaae asé tuámó ere fo wérótú dere kaae, Pol-né asére fokélé atimané bete tokóló donotóró yó meni, wérótú beterapó. Atétere alané atimatei doraaire tū aletu beterapó.

17 Térapa, yálo hosaa mole no nerape-ó, i ala yaalopóló bope yale ala diaaq wosóló ai tuérapa, Kótóné tukóló muló betere fo aqmó bitinire so whj kópaae fu betere alané dią ąlisóró faqsóró, mo hotowaró kaae tawae. Ti noa yaqsóró meipó. Dią Kótóné ama bete mole ala tuámó mo diriyóló beteretei taaróló, haepaae derepaqsóró dapó. **18** Tépatei, dą aluyaqsóró tao sóró teteróló kaae tare whj Yesu Kerisoné hamokoróló hale tao sere alaró ą kisipa deté fole alatamo dią tuámó mo ti fakeraté fu betaе. Mió i betere alimókélé, take betaaire alimókélé, ama doi hale muó tanópóló, sóró horótú betaе! Mo kée, téyópóló yae!

**Yesu Kerisoné So Whj Tao Sere Kisi Fo Wisi
The New Testament in the Falopa Language of Papua
New Guinea**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Falopa)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2009-10-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

0102a9df-173c-5a64-b766-14ab67a86105